

[Prima Pagină](#) > ... > [Bani/Creanțe Pecuniare](#) > [Insolvență/faliment](#) > [Lithuania](#)

Insolvență/faliment

 Lituania

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

Procedura de insolvență poate fi deschisă împotriva persoanelor juridice și fizice.

Persoanele juridice fac obiectul procedurii de faliment, procedurii extrajudiciare de faliment și procedurii de restructurare.

Procedura de faliment sau procedura extrajudiciară de faliment poate fi deschisă împotriva entităților juridice de orice tip, cu excepția organismelor bugetare, a partidelor politice, a organizațiilor sindicale și a comunităților și a asociațiilor religioase.

La instituirea procedurii de faliment sau a procedurii extrajudiciare de faliment, activele entității juridice sunt vândute, iar veniturile din vânzare sunt utilizate pentru a satisface interesele creditorilor, în timp ce entitatea juridică în sine este lichidată în urma falimentului.

Procedura de restructurare poate fi inițiată împotriva entităților juridice de orice tip juridic, cu excepția organismelor bugetare, a partidelor politice, a organizațiilor sindicale, a comunităților și a asociațiilor religioase, a instituțiilor de credit, a organismelor de plată, a instituțiilor emitente de monedă electronică, a societăților de asigurare și de reasigurare, a societăților de administrare, a societăților de investiții și a brokerilor care tranzacționează valori publice. Procedura de restructurare este concepută pentru a permite entităților juridice care se confruntă cu dificultăți financiare să își restabilească solvabilitatea, să își mențină și să își dezvolte operațiunile, să își plătească datoriile și să evite falimentul, continuându-și în același timp activitatea economică. În acest scop, angajamentele asumate de entitatea juridică în cadrul restructurării sunt distribuite pe o perioadă de patru ani, pe baza unui plan de restructurare, care trebuie să fie aprobat atât de membrii entității juridice, cât și de creditorii acesteia. Perioada de punere în aplicare a planului poate fi prelungită cu încă un an. Procedura extrajudiciară de restructurare nu este posibilă.

Procedura de faliment poate fi deschisă de către o persoană fizică împotriva alteia, inclusiv de către fermieri și persoanele care desfășoară o activitate independentă. Falimentul extrajudiciar cu privire la persoanele fizice nu este posibil.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?

Procedura de faliment poate fi deschisă împotriva unei persoane juridice în cazul în care instanța a stabilit existența a cel puțin uneia dintre următoarele circumstanțe:

- societatea este insolubilă;
- societatea efectuează cu întârziere plățile legate de raporturile de muncă pentru angajații săi;
- societatea nu poate sau nu va putea să își îndeplinească obligațiile.

Insolvabilitatea unei societăți se consideră a fi situația în care societatea nu își poate îndeplini obligațiile (nu plătește datoriile, nu efectuează lucrările plătite în avans etc.), iar obligațiile restante ale societății (datorii,

lucrări restante etc.) depășesc jumătate din valoarea contabilă a activelor sale.

De asemenea, este posibilă o procedură extrajudiciară de faliment pentru o entitate juridică, cu condiția să nu existe acțiuni judiciare în curs pentru revendicări de proprietăți, introduse împotriva societății, și să nu fie urmată nicio procedură de recuperare împotriva societății pe baza unor instrumente de executare emise de instanțe sau de alte autorități. În procedura extrajudiciară de faliment, chestiunile care țin de competența instanței sunt stabilite de adunarea creditorilor societății.

Procedura de restructurare poate fi deschisă împotriva unei persoane juridice care:

- nu și-a încheiat operațiunile;
- nu intră în faliment sau nu este deja falimentară;
- a fost înființată cu cel puțin trei ani înainte ca cererea de restructurare să fie adresată instanței;
- sau dacă au trecut cel puțin cinci ani de la:

1. hotărârea judecătorească de închidere a dosarului de restructurare;
2. hotărârea judecătorească de încetare a restructurării deoarece toți creditorii și-au retras pretențiile sau societatea supusă restructurării a îndeplinit cerințele tuturor creditorilor înainte de termenul stabilit în planul de restructurare.

Procedura de faliment poate fi instituită cu privire la o persoană fizică insolvabilă care acționează cu bună-credință. O persoană fizică poate fi declarată insolvabilă dacă aceasta nu își poate îndeplini obligațiile de plată a datoriilor restante în valoare de peste 25 de salarii minime lunare, astfel cum sunt aprobate de guvernul Lituaniei.

Bună-credință a persoanei fizice se stabilește pe baza aprecierii dacă aceasta a furnizat informații complete și exacte și dacă a devenit insolvabilă în timp ce acționa cu bună-credință, și anume dacă acțiunile persoanei fizice în cauză din ultimii trei ani au îndeplinit sau nu criteriile de precauție și diligență și aceasta nu a permis cu bună-știință acumularea datoriilor restante.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

Toate activele unei societăți care intră în faliment sau care este restructurată, indiferent de natura lor (mobile sau imobile, corporale sau necorporale, drepturi de proprietate etc.) sau de locul unde sunt situate, alcătuiesc patrimoniul societății în cauză. Activele sau veniturile dobândite de societate în procesul de faliment sau de restructurare intră, de asemenea, în patrimoniul societății și sunt utilizate pentru a stinge creanțele creditorilor. În caz de faliment, rangul creanțelor creditorilor este stabilit prin lege, în timp ce, pentru restructurare, rangul este prezentat în planul de restructurare. Conform procedurii de faliment, întregul patrimoniu care face obiectul falimentului este valorificat, iar veniturile primite sunt utilizate pentru a acoperi cheltuielile de administrare a falimentului și creanțele creditorilor. În schimb, în caz de restructurare, sunt valorificate doar activele specificate în planul de restructurare.

Pentru veniturile obținute din activitățile comerciale ale unei întreprinderi aflate în faliment se aplică o procedură specială: aceste venituri sunt utilizate pentru a acoperi cheltuielile de funcționare respective. Toate plățile legate de activitatea economică sunt prelucrate prin contul special al societății, desemnat pentru activitatea economică (contul de afaceri al societății), care nu poate fi utilizat pentru plăți către alți creditori.

În cazul în care o persoană fizică intră în faliment, sunt contabilizate toate activele sale, indiferent de natura lor (mobile/imobile, corporale/necorporale, drepturi de proprietate etc.) sau de locul în care sunt situate. Doar sumele în numerar deținute de persoana fizică în cauză, care nu depășesc un salariu minim lunar, sunt excluse din înregistrările contabile. Interesele creditorilor sunt satisfăcute din veniturile obținute din vânzarea tuturor activelor persoanei în cauză (cu excepțiile enumerate mai jos).

Conform procedurii de faliment pentru persoane fizice, o persoană fizică ce intră în faliment are dreptul de a utiliza o anumită sumă din veniturile sale pentru a-și satisface nevoile fundamentale. Această sumă este stabilită de instanță la momentul instituirii procedurii de faliment, cu privire la nevoile persoanei fizice și ale persoanelor

aflate în întreținerea sa; după ce instanța a aprobat planul de restabilire a solvabilității, suma disponibilă pentru persoana fizică în cauză este stabilită în planul respectiv.

De asemenea, se acordă un statut special locuinței unice a persoanei fizice, care este necesară pentru nevoile fundamentale ale persoanei fizice și/sau ale persoanelor aflate în întreținerea sa, precum și oricăror active necesare pentru activitățile independente și/sau agricole ale persoanei fizice în cauză. O persoană fizică aflată în faliment își poate menține, de asemenea, dreptul asupra proprietății în cauză, chiar dacă aceasta este ipotecată, cu condiția ca persoana fizică să fi convenit astfel cu creditorul ipotecar și ca menținerea acestui drept să nu încalce drepturile altor creditori.

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

Conform procedurii de faliment pentru persoanele juridice, administratorul judiciar numit preia conducerea societății în cauză, dispune de patrimoniul acesteia, organizează vânzarea patrimoniului și achită datoriile către creditori utilizând veniturile obținute din vânzare și, de asemenea, adoptă orice măsuri necesare pentru lichidarea societății. Principalele atribuții ale administratorului judiciar pentru persoane juridice sunt următoarele:

- să reprezinte societatea și să apere interesele acesteia, precum și cele ale tuturor creditorilor săi
- să preia conducerea societății aflate în faliment și gestionarea patrimoniului acesteia;
- să rezilieze contractele societății care nu vor mai fi puse în aplicare (inclusiv contractele cu membrii organelor de conducere și cu personalul);
- să solicite fonduri din fondul de garantare în vederea achitării datoriilor către creditori/angajați;
- dacă este necesar, să încheie contracte de muncă sau de servicii pe durată determinată, care sunt necesare în scopul procedurii de faliment;
- să verifice creanțele declarate ale creditorilor și să înainteze instanței lista acestora spre aprobare;
- să supravegheze activitățile comerciale ale societății aflate în faliment;
- să verifice tranzacțiile societății efectuate în perioada de trei ani anterioară instituirii procedurii de faliment;
- să conteste în instanță tranzacțiile societății, în cazul în care acestea contravin obiectivelor de funcționare ale societății și pot să fi contribuit la incapacitatea societății de a-și plăti creditorii;
- în cazul în care acest lucru este justificat, să solicite instanței să declare falimentul ca fiind intenționat;
- să convoace adunările creditorilor;
- să elaboreze rapoarte de activitate și să le prezinte adunării creditorilor;
- să întocmească și să prezinte situațiile financiare anuale și intermediare ale societății;
- să pună în aplicare hotărârile judecătorești și deciziile adunării creditorilor;
- să furnizeze informații privind procedura de faliment;
- să organizeze vânzarea activelor societății în faliment;
- să utilizeze fondurile obținute în cursul procedurii de faliment pentru a achita datoriile către creditori;
- să efectueze orice acțiuni necesare pentru lichidarea și radierea societății.

În cazul restructurării unei societăți, administratorul de restructurare desemnat acționează în calitate de consultant profesional și de persoană independentă care deține controlul asupra procedurii de restructurare. Principalele atribuții ale administratorului de restructurare sunt următoarele:

- să contribuie la elaborarea și la respectarea planului de restructurare a societății și să adopte măsuri pentru a asigura faptul că planul de restructurare este elaborat, prezentat spre aprobare și pus în aplicare în termenele stabilite de instanță;
- să elaboreze o concluzie scrisă cu privire la fezabilitatea proiectului de plan de restructurare;
- să supravegheze activitățile organelor de conducere ale societății care este restructurată în măsura în care acestea au legătură cu punerea în aplicare a planului de restructurare, să notifice membrii organelor de conducere ale societății cu privire la deficiențele constatate în activitățile lor și să stabilească un termen pentru rectificarea acestora, precum și să solicite instanței să destituie organele de conducere ale societății;
- să convoace reuniuni ale membrilor societății și ale proprietarilor reprezentanților organismului care exercită drepturile și obligațiile proprietarului unei întreprinderi de stat sau municipale și să participe la aceste reuniuni fără drept de vot;
- să furnizeze informații cu privire la procedura de restructurare și să informeze instanța cu privire la

progresele înregistrate în ceea ce privește planul de restructurare.

Administratorul de restructurare, împreună cu organele de conducere ale societății care este restructurată sunt responsabili pentru punerea în aplicare a planului de restructurare aprobat de instanță.

În cazul falimentului unei persoane fizice, administratorul judiciar desemnat înstrăinează activele persoanei fizice, organizează vânzarea acestora și utilizează veniturile obținute din vânzare pentru a achita datoriile către creditorii. Principalele atribuții ale administratorului judiciar pentru persoane fizice sunt următoarele:

- să înstrăineze activele persoanei fizice și să dispună de fondurile din contul de depozit;
- să țină contabilitatea tuturor fondurilor primite de persoana fizică și a utilizării acestora;
- să organizeze vânzarea activelor persoanei fizice și să achite datoriile către creditorii;
- să convoace adunările creditorilor și să participe la acestea fără drept de vot;
- să furnizeze informații privind procedura de faliment persoanei fizice și să prezinte raportul privind punerea în aplicare a planului de restabilire a solvabilității;
- să inițieze amendamente la planul de restabilire a solvabilității;
- să reprezinte persoana fizică în procedura de recuperare a activelor în numele persoanei fizice aflate în faliment și să adopte măsuri pentru recuperarea datoriilor de la debitorii;
- să apere drepturile și interesele legitime ale persoanei fizice și ale tuturor creditorilor;
- să evalueze oportunitatea activităților independente și/sau agricole ale persoanei fizice.

O persoană fizică ce intră în faliment trebuie să depună toate eforturile pentru a stinge creanțele creditorilor. În acest scop, persoana fizică aflată în faliment trebuie, pe cât posibil, să aibă un loc de muncă sau să desfășoare alte activități generatoare de venituri, să caute în mod activ un loc de muncă sau un loc de muncă mai bine plătit, să aloce venituri pentru stingerea creanțelor creditorilor, precum și să elaboreze și, după aprobarea de către instanță, să pună în aplicare planul de restabilire a solvabilității și să coopereze cu administratorul judiciar desemnat.

În cursul procedurii de faliment, o persoană fizică aflată în faliment are dreptul de a obține informații de la administratorul judiciar, de a participa la adunările creditorilor și de a contesta deciziile ilegale ale acestora, de a solicita înlocuirea administratorului judiciar și de a solicita despăgubiri pentru prejudicii în cazul în care administratorul nu își îndeplinește atribuțiile în mod adecvat.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

În cazul falimentului persoanelor juridice, precum și în cazul falimentului persoanelor fizice, compensarea dintre creanțele persoanei aflate în faliment și cele ale creditorilor este interzisă după începerea judecării de către instanță a procedurii de faliment, cu excepția compensărilor permise de dispozițiile legislației fiscale referitoare la compensări în cazul plății excedentare de impozit (diferență de impozit).

De la data începerii procedurii de restructurare cu privire la o societate printr-o hotărâre judecătorească și până la data pronunțării hotărârii judecătorești de aprobare a planului de restructurare, se suspendă orice compensări ale creanțelor societății cu cele ale creditorilor. Ulterior, aceste compensări sunt posibile în conformitate cu planul de restructurare aprobat de instanță.

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

În cazul falimentului unei societăți, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești de instituire a procedurii de faliment, administratorul judiciar informează persoanele în cauză cu privire la faptul că contractele actuale ale societății (cu excepția contractelor de muncă și a contractelor care dau naștere unui drept de creanță al societății aflate în faliment) nu vor fi puse în aplicare și că acestea ar trebui să fie considerate expirate.

După intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești de instituire a procedurii de faliment, organele de conducere ale societății își pierd competențele iar administratorul societății, sub rezerva unui aviz scris transmis cu 15 zile în prealabil, reziliază contractele de muncă sau contractele civile cu membrii consiliului de administrație și cu cadrele de conducere ale societății.

Administratorul judiciar notifică ceilalți angajați cu privire la viitoarea reziliere a contractelor lor de muncă în termen de trei zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești de instituire a procedurii de faliment împotriva societății și reziliază contractele de muncă cu angajații în termen de 15 zile lucrătoare de la această notificare. Se încheie contracte individuale de muncă pe durată determinată cu angajații concediați care sunt necesari pentru a duce la îndeplinire procedura de faliment a societății. Numărul necesar al acestor angajați, defalcat pe funcții, este definit de adunarea creditorilor.

Restructurarea societății nu are efect asupra acordurilor actuale ale entității juridice. Toate contractele semnate sunt evaluate din punctul de vedere al oportunității iar planul de restructurare prevede rezilierea contractelor neviabile. Acestea sunt reziliate în conformitate cu procedura generală, deoarece legislația nu prevede în mod specific rezilierea contractelor în timpul procedurii de restructurare.

Pentru procedura de faliment a unei persoane fizice, planul de restabilire a solvabilității precizează contractele care trebuie reziliate și contractele a căror punere în aplicare trebuie să continue. După ce instanța a aprobat planul de restabilire a solvabilității, persoana fizică aflată în faliment trebuie să informeze persoanele în cauză cu privire la contractele care urmează să fie reziliate în conformitate cu planul de restabilire a solvabilității.

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditorii individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

În cazul falimentului unei societăți sau al unei persoane fizice, creanțele creditorilor individuali trebuie să fie transferate către administratorul judiciar desemnat. Ulterior, creanțele sunt aprobate de instanță, în timp ce litigiul cu privire la baza factuală pentru orice creanță specifică sau cuantumul acesteia este soluționat în cadrul procedurii de faliment.

În cazul procedurii de restructurare a unei societăți, creanțele anterioare instituirii procedurii de restructurare sunt prezentate administratorului de restructurare desemnat, în termenul stabilit de instanță. Ulterior, creanțele sunt aprobate de instanță, în timp ce litigiul cu privire la baza factuală pentru orice creanță specifică sau cuantumul acesteia este soluționat în cadrul procedurii de restructurare. Creanțele creditorilor individuali care iar naștere după instituirea procedurii de restructurare sunt prezentate iar litigiile relevante sunt soluționate în cadrul procedurii generale.

După instituirea procedurii de faliment sau a procedurii de restructurare, executorul judecătoresc trebuie să suspende acțiunile de executare și procedurile de executare și să transmită documentele de executare instanței care a inițiat procedura de faliment sau de restructurare respectivă.

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

În cazul în care, înainte de pronunțarea unei hotărâri judecătorești de stabilire a unui termen de judecată pentru cauza în care sunt formulate pretenții legate de dreptul de proprietate împotriva pârâtului, se constată că a fost inițiată procedura de faliment împotriva pârâtului, procedura referitoare la pretențiile legate de dreptul de proprietate împotriva pârâtului este suspendată și este înaintată instanței sesizate cu privire la faliment.

În alte cazuri, și anume (a) atunci când hotărârea judecătorească de stabilire a unui termen de judecată pentru cauză a fost pronunțată deja în momentul în care devine cunoscută instituirea procedurii de faliment împotriva pârâtului sau (b) atunci când este instituită procedura de restructurare cu privire la pârât, instituirea procedurii de restructurare cu privire la pârât nu constituie un motiv pentru a înainta cauza instanței sesizate cu privire la litigiul de faliment sau de restructurare respectiv.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

Principalele drepturi ale creditorilor în cadrul procedurii de faliment al persoanelor juridice sunt următoarele:

- de a se adresa instanței pentru a solicita procedura de faliment împotriva societății insolubile;

- de a decide cu privire la inițierea procedurii extrajudiciare de faliment;
- de a-și prezenta creanțele administratorului judiciar desemnat al societății în termenul stabilit de instanță;
- de a participa la adunările creditorilor și de a vota cu privire la:
 - aprobarea rapoartelor de activitate prezentate de administrator;
 - aprobarea și modificarea estimării cheltuielilor de administrare;
 - aprobarea prețului de vânzare al activelor societății;
 - aprobarea situațiilor financiare anuale elaborate în cursul procedurii de faliment al societății;
 - activitatea economică a societății (continuitatea, reînnoirea, limitarea și întreruperea acestora, aprobarea estimării costurilor etc.);
 - numărul și funcțiile personalului care urmează să fie angajat în cursul procedurii de faliment al societății;
 - remunerația administratorului;
 - acordurile cu creditorii;
 - o propunere de destituire a administratorului;
 - alte aspecte;
- de a primi de la administrator, conform procedurii prevăzute de adunarea creditorilor, informații cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește procedura de faliment al societății;
- de a contesta tranzacțiile încheiate de societate (*actio Pauliana*);
- de a se adresa instanței pentru declararea falimentului ca fiind intenționat;
- de a contesta deciziile adunării creditorilor;
- de a se adresa instanței pentru destituirea administratorului;
- de a-și stinge creanțele din activele și veniturile primite de societate în cadrul falimentului.

Principalele drepturi ale creditorilor în cadrul procedurii de faliment al persoanelor fizice sunt următoarele:

- de a prezenta administratorului judiciar, în termenul stabilit de instanță, creanțele care au luat naștere înainte de instituirea procedurii de faliment al persoanei fizice;
- de a solicita stingerea creanțelor în conformitate cu procedura prevăzută în plan;
- de a participa la adunările creditorilor (după adoptarea planului de restabilire a solvabilității pentru o persoană fizică aflată în faliment, adunările creditorilor trebuie să fie convocate cu o frecvență minimă de o dată la șase luni) și de a vota cu privire la:
 - plângerile creditorilor împotriva acțiunilor administratorului judiciar;
 - cerința ca administratorul judiciar să își prezinte rapoartele de activitate;
 - aprobarea și modificarea estimării cheltuielilor de administrare judiciară;
 - aprobarea prețului de vânzare a activelor debitorului;
 - activitățile independente și/sau agricole ale persoanei fizice (continuitatea, începerea, reînnoirea, limitarea, încetarea acestora etc.);
 - propunerile de actualizare a planului de restabilire a solvabilității;
 - o propunere de înlocuire a administratorului judiciar;
 - alte aspecte;
- de a primi de la administratorul judiciar, conform procedurii prevăzute de adunarea creditorilor, informații cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește procedura de faliment;
- de a oferi asistență privind îndeplinirea obligațiilor de plată a datoriiilor;
- de a prezenta propuneri privind planul de restabilire a solvabilității;
- de a se adresa adunării creditorilor cu privire la activitățile sau înlocuirea administratorului judiciar sau de a propune alt candidat pentru funcția de administrator judiciar;
- de a formula recurs împotriva deciziilor adunării creditorilor în termen de 14 zile de la data la care sunt informați sau ar fi trebuit să fie informați cu privire la aceste decizii;
- de a se adresa instanței pentru încetarea procedurii de faliment al persoanei fizice;
- de a se adresa instanței pentru destituirea administratorului judiciar;
- de a-și stinge creanțele din activele și veniturile primite de persoana fizică în cadrul falimentului.

Principalele drepturi ale creditorilor în cadrul procedurii de restructurare a persoanelor juridice sunt următoarele:

- de a prezenta administratorului de restructurare desemnat creanțele care au luat naștere înainte de instituirea procedurii de restructurare cu privire la debitor;
- de a participa la adunările creditorilor și de a vota cu privire la:
 - aprobarea planului de restructurare;
 - destituirea administratorului de restructurare și propunerea altui candidat pentru funcția de

- administrator de restructurare;
- o propunere de restrângere a competenței organelor de conducere ale societății;
- o propunere de încetare a procedurii de restructurare a societății în cazul în care planul de restructurare nu este pus în aplicare sau este pus în aplicare în mod inadecvat;
- cererea de prelungire a perioadei de punere în aplicare a planului de restructurare;
- alte aspecte;
- de a primi informații cu privire la restructurarea societății, cu excepția informațiilor care constituie secret comercial/industrial, de la organul de conducere al societății și de la administratorul de restructurare;
- de a oferi asistență privind îndeplinirea obligațiilor de plată a datoriilor;
- de a prezenta administratorului de restructurare sau organului de conducere al societății propuneri cu privire la planul de restructurare;
- de a se adresa adunării creditorilor cu privire la activitățile administratorului de restructurare sau la înlocuirea acestuia;
- de a formula recurs împotriva deciziilor adunării/comitetului creditorilor în termen de 14 zile de la data la care sunt informați sau ar fi trebuit să fie informați cu privire la aceste decizii;
- de a stinge creanțele în perioada de restructurare.

10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

În cazul unei societăți aflate în faliment, după intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești de instituire a procedurii de faliment, organele de conducere ale societății își pierd autoritatea, iar administratorul judiciar desemnat gestionează și utilizează activele societății aflate în faliment și dispune de fondurile societății aflate în conturile bancare. Administratorul organizează vânzarea activelor societății insolubile și le vinde sau le cedează creditorilor. Pentru vânzarea tipurilor diferite de active se aplică proceduri diferite. De exemplu, bunurile imobile sau bunurile ipotecate, precum și activele a căror valoare depășește 250 de prestații sociale de bază sunt vândute prin licitație publică, în timp ce articolele perisabile sunt vândute la un preț stabilit de administrator pe baza prețurilor pieței. Procedura și prețul de vânzare al altor active sunt stabilite de către adunarea creditorilor societății aflate în faliment. În plus, există cerințe reglementare suplimentare cu privire la vânzarea anumitor tipuri de active (cum ar fi titlurile de valoare și materialele radioactive).

Atunci când o societate este restructurată, organele de conducere ale societății continuă să supravegheze activitățile acesteia și înstrăinează activele societății, însă trebuie să respecte planul de restructurare aprobat. În cursul restructurării, activitățile organelor de conducere ale societății sunt supravegheate de un administrator de restructurare numit de instanță. În perioada cuprinsă între începerea procedurii de restructurare și aprobarea planului de restructurare (și anume, în perioada de elaborare a planului de restructurare), se interzic, fără aprobarea instanței, vânzarea, transferul de proprietate sau punerea la dispoziție pentru uz gratuit a societății în cauză sau a unei părți a acesteia, a activelor sale pe termen lung, a bunurilor imobile clasificate ca active pe termen scurt sau a drepturilor de proprietate, iar societatea care face obiectul restructurării nu poate să ofere niciun tip de garanții sau să asigure în alt mod îndeplinirea obligațiilor altor părți.

O persoană fizică ce intră în faliment nu poate să înstrăineze activele aflate în posesia sa. Activele unei persoane fizice care intră în faliment sunt înstrăinate de administratorul judiciar pe baza planului aprobat de instanță pentru restabilirea solvabilității persoanei fizice în cauză. O persoană fizică ce intră în faliment poate să utilizeze doar suma lunară alocată nevoilor sale fundamentale, precum și fondurile necesare pentru a-și continua activitățile. Suma necesară pentru satisfacerea nevoilor fundamentale în perioada cuprinsă între instituirea procedurii de faliment și aprobarea planului de restabilire a solvabilității este stabilită de instanță; după aprobarea planului de restabilire a solvabilității, această sumă este identificată în planul respectiv.

În cursul procedurii de faliment pentru o persoană fizică, vânzarea activelor necesare pentru a stinge creanțele creditorilor este organizată de către administratorul judiciar în ordinea și în conformitate cu termenele definite în planul de restabilire a solvabilității. Ținând seama de prețul de vânzare al activelor specificat în planul de restabilire a solvabilității și de prețul de piață al activelor care sunt vândute, prețul inițial de vânzare al activelor este aprobat de adunarea creditorilor. Activele pot fi vândute la un preț mai mic decât cel specificat în planul de restabilire a solvabilității numai cu consimțământul persoanei fizice aflate în faliment.

Bunurile imobile și bunurile ipotecate sunt vândute prin licitație publică (cu excepția bunurilor al căror preț inițial

este mai mic decât compensarea pentru organizarea licitației publice). Prețul activelor care nu au putut fi vândute prin două licitații publice, precum și prețul de vânzare și procedura pentru alte active sunt stabilite de adunarea creditorilor. Activele nevândute pot fi predate creditorilor la cererea acestora și cu consimțământul adunării creditorilor.

În cazul în care există copii minori (copii adoptați) și/sau persoane aflate sub tutelă/custodie care locuiesc cu persoana fizică, singura lor locuință (indiferent dacă este sau nu ipotecată) poate fi vândută pe baza unei hotărâri judecătorești după expirarea unei perioade de 6 luni de la aprobarea planului. În această perioadă, persoana fizică trebuie să găsească o nouă locuință de cumpărat sau de închiriat. O persoană fizică are dreptul de a conveni cu creditorul ipotecar ca dreptul de proprietate asupra bunului ipotecat (de obicei, o locuință) să fie menținut în cursul procedurii de faliment. Acest bun nu poate fi vândut.

Pentru procedura de vânzare a anumitor tipuri de active (cum ar fi titlurile de valoare și materialele radioactive) se pot aplica cerințe reglementare suplimentare.

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

După instituirea procedurii de faliment împotriva unei societăți, în mod tipic, activitățile sale comerciale încetează și, prin urmare, din aceste activități nu pot rezulta noi creanțe cu privire la societate. În cazul în care societatea își continuă activitățile după instituirea falimentului (acest lucru este posibil atunci când activitățile reduc pierderile), creanțele care rezultă din aceste activități sunt acoperite din veniturile generate de activitățile în cauză. Orice creanțe care nu au putut fi acoperite din aceste venituri sunt creanțe de rangul al treilea, care trebuie să fie stinse conform procedurii generale (a se vedea, de asemenea, răspunsul la întrebarea 13).

Creanțele care iau naștere după începerea restructurării societății se sting conform procedurii generale, deoarece legislația nu conține dispoziții speciale în această privință.

După începerea procedurii de faliment pentru o persoană fizică, instanța acceptă și aprobă creanțele creditorilor care vizează activitățile independente și/sau agricole, precum și obligațiile de plată a datorilor asumate de persoana fizică aflată în faliment pentru desfășurarea activităților în cauză și/sau pentru efectuarea procedurii de faliment. După aprobarea acestor creanțe, planul de restabilire a solvabilității pentru persoana fizică aflate în faliment este actualizat. Alte creanțe formulate împotriva unei persoane fizice după instituirea procedurii de faliment sunt stinse conform procedurii generale, deoarece legislația nu conține dispoziții speciale în această privință.

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

În cazul falimentului societăților sau al persoanelor fizice și în cazul restructurării societăților, instanța care inițiază falimentul sau restructurarea stabilește un termen în care creditorii pot să prezinte creanțele lor administratorului judiciar sau de restructurare desemnat și să prezinte dovezi relevante pentru a justifica aceste creanțe. În cazul falimentului sau al restructurării unei societăți, se stabilește o perioadă maximă de 45 de zile, iar în cazul falimentului unei persoane fizice se stabilește o perioadă de cel puțin 15 zile, dar nu mai mare de 30 de zile. Administratorul desemnat verifică creanțele prezentate și, în lipsa oricărui litigiu cu privire la existența sau quantumul acestora, le prezintă instanței spre aprobare. O contestație a administratorului cu privire la creanțe sau la o parte a acestora este soluționată de instanță. Hotărârea judecătorească de aprobare a creanței unui creditor poate fi contestată. În cazul în care creanțele sunt prezentate după expirarea termenului pentru prezentarea acestora, stabilit de instanță, termenul poate fi prelungit dacă motivele pentru nerespectarea acestuia sunt recunoscute ca fiind întemeiate.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în

urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

Creanțele creditorilor garantate prin gaj sau ipotecă sunt achitate inițial din fondurile generate de vânzarea bunurilor ipotecate ale debitorului sau prin transferul către creditor al bunurilor ipotecate. În cazul în care valoarea bunurilor ipotecate este insuficientă pentru a acoperi creanța creditorului ipotecar, partea de creanță rămasă nestinsă reprezintă o creanță de rangul al treilea pentru falimentele persoanelor juridice și o creanță de rangul al doilea pentru restructurare sau falimentul persoanelor fizice. În cazul falimentului unei persoane fizice, se poate ajunge la un acord de a nu vinde bunurile ipotecate. În acest caz, planul de restabilire a solvabilității prevede plăți lunare pentru creditorul ipotecar.

În cazul în care vânzarea activelor ipotecate generează mai multe fonduri decât cele necesare pentru achitarea datorii către creditorul ipotecar, partea rămasă a fondurilor este alocată pentru plata creanțelor celorlalți creditori.

Creanțele celorlalți creditori sunt stinse ținând cont de clasificarea creanțelor și pe etape.

În cazul falimentului societăților, creanțele creditorilor sunt stinse în două etape. În prima etapă, creanțele creditorilor sunt plătite fără dobândă și sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor; dobânda și sancțiunile se plătesc în a doua etapă. În fiecare etapă, creanțele creditorilor de fiecare rang inferior sunt stinse după stingerea integrală a creanțelor creditorilor de rang superior din etapa respectivă. În cazul în care activele sunt insuficiente pentru stingerea integrală a creanțelor de un anumit rang dintr-o anumită etapă, aceste creanțe trebuie să fie stinse proporțional cu suma datorată fiecărui creditor.

Creanțele de rangul întâi sunt creanțe ale angajaților, care rezultă din raportul de muncă; creanțe pentru despăgubiri ca urmare a mutilării sau a altor vătămări corporale, a contractării unei boli profesionale sau a decesului în urma unui accident de muncă (aceste creanțe pot fi acoperite din fondul de garantare); precum și creanțe ale unor întreprinderi agricole care solicită plata pentru produse agricole vândute (până la 40 % din aceste creanțe pot fi plătite din fonduri de la bugetul de stat alocate de Ministerul Agriculturii în acest scop).

Creanțele de rangul al doilea sunt creanțe cu privire la impozite și alte contribuții la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale și contribuții obligatorii la asigurările sociale de sănătate; cu privire la sumele împrumutate în numele statului și la creditele garantate cu o garanție acordată de stat sau de o instituție de garantare atestată de stat; precum și cu privire la sprijinul acordat din fonduri ale Uniunii Europene și din fonduri de la bugetul de stat.

Orice alte creanțe ale creditorilor sunt creanțe de rangul al treilea.

În cazul restructurării societăților, creanțele creditorilor sunt stinse în două etape. În prima etapă, creanțele creditorilor sunt plătite fără dobândă și sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor; dobânda și sancțiunile se plătesc în a doua etapă.

Creanțele de rangul întâi sunt creanțe ale angajaților, care rezultă din raportul de muncă; creanțe pentru despăgubiri ca urmare a mutilării sau a altor vătămări corporale, a contractării unei boli profesionale sau a decesului în urma unui accident de muncă; creanțe ale persoanelor fizice sau juridice care solicită plata pentru produse agricole livrate pentru prelucrare; precum și creanțe ale creditorilor garantate prin gaj și/sau ipotecă și care nu depășesc valoarea activelor care au fost grevate cu sarcini și care nu sunt oferite spre vânzare în timpul restructurării.

Creanțele de rangul al doilea sunt celelalte creanțe ale creditorilor, cu excepția creanțelor de rangul al treilea și a creanțelor garantate, în cazul în care activele grevate cu sarcini nu sunt oferite spre vânzare în timpul restructurării.

Creanțele cu privire la credite acordate în timpul restructurării și negarantate sunt achitate după achitarea creanțelor de rangul întâi și înainte de achitarea creanțelor de rangul al doilea.

Creanțele de rangul al treilea sunt creanțe care nu rezultă din contractele sau raporturile de muncă și aparțin membrilor întreprinderii în curs de restructurare, care au devenit creditori ai întreprinderii înainte de instituirea

procedurii de restructurare și care, fie în mod individual, fie împreună cu alți membri, dețin controlul întreprinderii în curs de restructurare.

În fiecare etapă, creanțele creditorilor de fiecare rang inferior sunt stinse după stingerea integrală a creanțelor creditorilor de rang superior din etapa respectivă. În cazul în care activele sunt insuficiente pentru stingerea integrală a creanțelor de un anumit rang dintr-o anumită etapă, aceste creanțe trebuie să fie stinse proporțional cu suma datorată fiecărui creditor.

În cazul falimentului persoanelor fizice, creanțele creditorilor sunt stinse în două etape. În prima etapă, creanțele creditorilor sunt plătite fără dobândă și sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor; dobânda și sancțiunile se plătesc în a doua etapă.

Creanțele de rangul întâi sunt creanțe ale angajaților, care rezultă din raportul de muncă; creanțe pentru despăgubiri ca urmare a mutilării sau a altor vătămări corporale, a contractării unei boli profesionale sau a decesului în urma unui accident de muncă (aceste creanțe pot fi acoperite din fondul de garantare); creanțe pentru sume de bani pentru întreținerea copilului; precum și creanțe ale unor întreprinderi agricole care solicită plata pentru produse agricole vândute (aceste creanțe pot fi plătite din fonduri speciale alocate de Ministerul Agriculturii din Lituania în acest scop).

Între primul și al doilea rang se clasifică creanțele creditorilor care rezultă din activitățile independente și/sau agricole în cursul procedurii de faliment referitoare la o persoană fizică și creanțele care rezultă din obligațiile de plată a datoriei cu privire la activitățile independente sau la cheltuielile de administrare a falimentului.

Orice alte creanțe ale creditorilor sunt creanțe de rangul al doilea.

În fiecare etapă, creanțele creditorilor de fiecare rang inferior sunt stinse după stingerea integrală a creanțelor creditorilor de rang superior din etapa respectivă. În cazul în care activele sunt insuficiente pentru stingerea integrală a creanțelor creditorilor de un anumit rang dintr-o anumită etapă, aceste creanțe trebuie să fie stinse proporțional cu suma datorată fiecărui creditor.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

În cursul procedurii de faliment pentru persoane juridice, se poate ajunge la un acord cu creditorii. După semnarea unui astfel de acord, procedura de faliment încetează, iar societatea își continuă activitățile obișnuite, punând în aplicare acordul.

În cazul falimentului unei societăți, acordurile cu creditorii sunt posibile în orice etapă a procedurii de faliment înainte de intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești de lichidare a societății din cauza falimentului. Aceste acorduri pot fi propuse de creditorii, de administrator și de proprietarii societății. Administratorul judiciar trebuie să sugereze un acord cu creditorii înainte de începerea recuperării din activele proprietarului unei întreprinderi cu răspundere nelimitată (în cazul în care o astfel de întreprindere nu are active sau activele sale sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile de judecată și administrative și pentru a achita creanțele creditorilor). Acordul ar trebui să indice concesiile acordate societății de către creditorii, creanțele acestora, angajamentele societății, metodele și termenele de achitare a creanțelor creditorilor și răspunderea pentru nerespectarea înțelegerii.

Se consideră că un acord cu creditorii a fost încheiat dacă acesta a fost semnat de către creditorii ale căror creanțe restante reprezintă cel puțin două treimi din valoarea tuturor creanțelor restante rămase înainte de data încheierii acordului în cauză. Acordul este aprobat de instanță sau, în cadrul procedurii extrajudiciare de faliment, de către notar.

În cazul restructurării unei societăți sau al falimentului unei persoane fizice, acordurile cu creditorii nu sunt posibile, deși procedura de restructurare și procedura de faliment referitoare la o persoană fizică pot înceta atunci când creditorii renunță la creanțe sau când debitorul plătește toate creanțele creditorilor aprobate de instanță și incluse în planul de restructurare sau în planul de restabilire a solvabilității pentru o persoană fizică.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

În cazul falimentului unei societăți, după ce au fost vândute activele societății, aceasta este lichidată și radiată din Registrul entităților juridice. Creanțele restante rămase ale creditorilor nu sunt achitate. În cazul în care, după lichidare, apar alte active ale societății, valoarea acestora va fi utilizată pentru a achita orice creanțe restante rămase ale creditorilor.

În cazul restructurării, societatea își continuă activitățile obișnuite și creditorii beneficiază de aceleași drepturi ca în cazul unei societăți care funcționează în mod normal.

După finalizarea procedurii de faliment pentru o persoană fizică, creditorii au dreptul de a solicita ca persona fizică în cauză să achite orice creanțe restante rămase pentru despăgubiri ca urmare a mutilării sau a altor vătămări corporale, pentru fonduri de întreținere a copiilor, pentru plata unor amenzi către stat pentru orice sancțiuni administrative sau infracțiuni săvârșite de persoana fizică și despăgubiri pentru prejudicii cauzate de infracțiuni, precum și achitarea oricăror creanțe restante rămase, garantate prin gaj sau ipotecă (dacă bunul grevat de sarcini nu a fost destinat vânzării în timpul procedurii de faliment). Orice alte creanțe ale creditorilor prevăzute în planul de restabilire a solvabilității care rămân restante sunt scoase în afara bilanțului iar creditorii își pierd dreptul de a invoca stingerea acestora.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

În cazul falimentului persoanelor juridice, cheltuielile administrative sunt acoperite din fondurile societății, inclusiv orice costuri suportate în cursul procedurii de faliment. În cazul în care o societate nu dispune de fonduri sau nu are fonduri suficiente pentru a acoperi cheltuielile de administrare a falimentului, acestea pot fi plătite de către persoana care a înaintat cererea de faliment sau poate fi numit un administrator judiciar care este de acord să își asume riscul ca fondurile obținute în cursul procedurii de faliment să fie insuficiente pentru a acoperi cheltuielile de judecată și administrative și, în acest caz, costurile de administrare a falimentului vor fi plătite din resursele administratorului.

La momentul instituirii procedurii de faliment împotriva unei societăți, instanța stabilește suma de bani pe care administratorul o poate utiliza pentru a acoperi cheltuielile administrative ale societății care intră în faliment, până când adunarea creditorilor aprobă estimarea cheltuielilor administrative. Pentru perioadele ulterioare, estimarea cheltuielilor de administrare a falimentului este aprobată de către adunarea creditorilor societății aflate în faliment. Administratorul judiciar nu are dreptul de a depăși estimarea aprobată a cheltuielilor administrative, decât în cazul în care, din motive neprevăzute, sunt necesare măsuri urgente pentru a proteja interesele societății și ale creditorilor acesteia.

În cazul restructurării societăților, cheltuielile administrative sunt acoperite din fondurile societății, inclusiv orice costuri suportate în cursul procedurii de restructurare.

La momentul instituirii procedurii de restructurare, instanța aprobă estimarea cheltuielilor administrative pentru perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești de instituire a procedurii de restructurare și data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești de aprobare a planului de restructurare. Quantumul costurilor de restructurare pentru următoarea perioadă este specificat în planul de restructurare aprobat.

Costurile de administrare a falimentului unei persoane fizice sunt acoperite din fondurile de orice tip ale persoanei fizice în cauză, inclusiv din fondurile primite în cursul procedurii de faliment. Estimarea costurilor de administrare a falimentului este aprobată și modificată de către adunarea creditorilor, iar quantumul remunerației pentru administratorul judiciar este specificat în contractul de comision încheiat între persoana fizică în cauză și administratorul judiciar.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

Orice tranzacție efectuată de debitor, care încalcă drepturile creditorilor, poate fi contestată de administratorul judiciar desemnat sau de un creditor individual, în temeiul *actio Pauliana*, într-un termen de prescripție de un an,

care începe de la data la care tranzacția a devenit cunoscută sau ar fi trebuit să devină cunoscută. Pentru ca o tranzacție să fie contestată cu succes în temeiul *actio Pauliana*, este necesar să se întrunească toate condițiile de mai jos:

1. creditorul trebuie să aibă un drept de creanță indubitabil și valabil, și anume, debitorul trebuie să nu își fi îndeplinit obligațiile în întregime sau să le fi îndeplinit în mod inadecvat;
2. tranzacția în cauză trebuie să încalce drepturile creditorului. Drepturile creditorilor sunt încălcate în cazul în care tranzacția conduce la intrarea în insolvență a debitorului sau în cazul în care un debitor solvent acordă prioritate altui creditor sau tranzacția, deși nu conduce la intrarea în insolvență a debitorului, modifică (reduce) capacitatea debitorului de a îndeplini obligația față de creditor, de exemplu, reduce valoarea activelor debitorului (o astfel de situație poate apărea, de pildă, atunci când prețul primit pentru bunul vândut este semnificativ mai mic decât prețul pieței);
3. debitorul nu a fost obligat să încheie tranzacția contestată;
4. debitorul nu a acționat cu bună-credință, deoarece acesta știa că tranzacția va încălca drepturile creditorilor;
5. terța parte care a încheiat tranzacția bilaterală cu debitorul în schimbul unei compensații nu a acționat cu bună-credință.

În plus, la data falimentului sau a restructurării, înstrăinarea bunurilor debitorului este restricționată de lege (a se vedea, de asemenea, răspunsul la întrebarea 10) și tranzacțiile debitorului, încheiate prin încălcarea acestor restricții, sunt anulate de la momentul încheierii acestora.

■ Ultima actualizare: 08/06/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.